

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.616/2023/6.

A tanács tagjai:

Dr. Stark Marianna a tanács elnöke
Dr. Pataki Árpád előadó bíró
Dr. Dzsula Marianna bíró
Szolnokiné dr. Csernay Krisztina bíró
Véghné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

név (cím)

A felperes képviselője:

Dr. Pintér Zoltán Aurél ügyvéd (cím1)

Az alperes:

név1 (cím2)

Az alperes képviselője:

Dr. Vincze Gyula ügyvéd (cím3)

Az eljárás tárgya:

személyiségvédelmi igény érvényesítése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.395/2022/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kecskeméti Törvényszék 3.P.20.077/2021/38.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 38.100 (harmincnyolcezer-egyszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A bíróság kötelezi a felperest, hogy az esedékesség napjáig fizessen meg – az állami adó- és vámhivatal illetékbevételi számlájára – 70.000 (hetvenezer) forint meg nem fizetett felülvizsgálati eljárási illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felek a 2019. évi önkormányzati választásokon a frakció tagjaiként indultak, majd az alperes a választásokat követően kilépett a csoportból, és független képviselőként vesz részt város közgyűlésének (a továbbiakban: közgyűlés) munkájában. A felperes a város alpolgármestere.

[2] A felperes 2008-ban szerzett felsőfokú jogi asszisztensi szakképesítést a intézmény valamint a intézmény1 között létrejött megállapodás alapján a cégnév által szervezett négy féléves szakképzés keretében.

[3] A frakció választásokat megelőzően kiadott választási kiadványa szerint a felperes végzettsége „felsőfokú jogsegéd”. A felperes az egyik facebook oldalán frakciól 1.Vk. elnöke, város Alpolgármestere) jogi asszisztens (intézmény) tanulmányokat tüntetett fel. Részletes bejegyzése felsőfokú jogi asszisztens megnevezést tartalmazott, tanulmányai befejezésének időpontjaként 2008. évet tüntette fel. A bejegyzés szerint a képzés a intézmény (a továbbiakban: intézmény) és a cégnév közötti akkreditációban folyt. A felperes egy másik facebook oldalán aktuális képzésként felsőfokú jogi asszisztens képzést jelölt meg.

[4] Az alperes a felperes tanulmányaira vonatkozó fenti adatok ismeretében a közgyűlés 2020. október 29-i nyílt ülésén felszólalva előadta, hogy a frakció tagjait bemutató reklámújságban a felperes neve alatt olvasható felsőfokú jogsegéd képzettség Magyarországon nem létezik, míg hivatalos facebook oldala szerint a intézmény hallgatója felsőfokú jogi asszisztens szakon és ez a képzés folyamatban van. Utalt arra, hogy városi televízióban sugárzott műsorcím műsorban elhangzottak szerint a felperes a négy féléves felsőfokú jogi asszisztens képzést befejezte, ami nem történhetett 2020-ban, ha ahhoz 2019-ben még hozzá sem kezdett. Állította, a intézmény tájékoztatása szerint a felperes nem szerepel a NEPTUN rendszerben és más területen sem található róla információ. Ezzel összefüggésben a közgyűlésen a következő kérdést intézte a felpereshez: „név alpolgármester rendelkezik ezzel a képesítéssel, avagy nem? Be tudja-e mutatni, az ezt igazoló dokumentumot?”. A felperes ekkor arra kérte az alperest, hogy az irodájában tekintse meg

bizonyítványai másolatát. Az alperes az invitálásnak nem tett eleget. Közölte, hogy a felperes hazudik és ezt maga is tudja.

[5] A közgyűlést követően az portál portálon az alperes fenti kérdésével kapcsolatban elhangzottakat kommentáló bejegyzés jelent meg. Az alperes a csoportnév facebook csoportban 2020. október 30-án az alábbiakat tette közzé: „Közgyűlés után odajött hozzám, invitált az irodájába. Nem mentem, megmondtam, tudom, hogy hazudik és ezt ő is tudja. Tudom, hogy soha nem járt a intézmény-re, talán még város1lett sem. Erre elkezdett magyarázkodni, hogy nem a intézmény, hanem annak egy akkreditációja, meg bla bla bla. 2019 őszén készült frakció választási újságja, akkor még szó sem volt város1ról, meg felsőfokú tanulmányokról. Azért került az újságba az, hogy „felsőfokú jogsegéd”, mert a börtönőr iskolában tanulták a fogvatartottak és a foglárók jogait. Íme egy link, amely bizonyítja, OKJ képzésben négy félév (két teljes év) a képzési idő. Nos, ez is bizonyítja, hazudott az alpolgármester a végzettségét illetően! Hazug alpolgármesterre meg nincs szüksége város. Jobb lenne, ha név szép csendben lemondana!”. Az alperes képviselői oldalán város társaság közösségi oldalán megnevezés címszó alatt „magának felsőfokú iskolai végzettséget hazudó névként” illetve a felperest, magán facebook oldalán pedig „hazudós névnek” nevezte. Az alperes által létrehozotvárosi frakció2 oldalon több bejegyzés is megjelent arra vonatkozóan, hogy a felperes hazudott arról, melyik intézményben szerezte képzettségét, továbbá arról, hogy felsőfokú jogi asszisztens. E bejegyzések mellett az alperes neve nem szerepelt (Hazug ember és a sánta kutya esete név még nem tisztázta magát; Elúszni látszik az alpolgármesterség? Lebukott a hazudós alpolgármester).

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[6] A felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy felsőfokú jogi asszisztensi szakképzettséget szerzett a intézménya (a továbbiakban: intézmény) által akkreditált cégnév intézmény1ban 2008-ban város (1. kereseti kérelem). Kérte megállapítani azt is, hogy az alperes város 2020. október 29-i rendes közgyűlésén elhangzott felszólalásában megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy minden ténybeli alapot mellőző körülményre hivatkozással, rosszhiszeműen kétségbe vonta a felsőfokú jogi asszisztensi szakképzettségét, ezzel személyes adatai körébe sorolt tényt hamis színben tüntetett fel (2. kereseti kérelem). Kérte annak megállapítását is, hogy az alperes megsértette a becsülethez fűződő személyiségi jogát azzal, „amilyen verbalitással a közgyűlésen történeteket interpretálta”, illetve azzal, hogy saját neve alatt, illetve neve feltüntetése nélkül az érdekkörébe tartozó facebook közösségi oldalakon személyiségét minden ténybeli alapot nélkülöző, sértő módon, őt hazugnak minősítette iskolai végzettségét illetően, és mindezzel társadalmi megítélését hátrányosan befolyásoló, kifejezőmódjában személyét indokolatlanul sértő véleményt nyilvánított (3. kereseti kérelem).

[7] Jogkövetkezményként kérte eltüntetni az alperest az iskolai végzettségével kapcsolatban a jóhírnevét és becsületét sértő magatartás folytatásától (4. kereseti kérelem). Az elégtétel adása körében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest arra, hogy az ítélet rendelkező részének a jogsértés megállapítására, valamint a jogsértéstől való eltüntetésére vonatkozó részét négy egymást követő rendes közgyűlésen ismertesse, a jogsértés megvalósulása szerinti kommunikációs és egyéb feltételek mellett, és mindezt bocsánatkéréssel egészítse ki. Ugyancsak bocsánatkérő nyilatkozat közzétételére kérte kötelezni a „város”, a „csoportnév”, és a város, azaz frakció2, valamint város társaság

közösségi portáljain (5. kereseti kérelem). További jogkövetkezményként kérte kötelezni az alperest 600.000 forint sérelemdíj megfizetésére is (6. kereseti kérelem).

[8] Keresetének jogalapjaként a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. § (1) bekezdését, a 2:45. § (1)-(2) bekezdését, a 2:44. §-át, valamint a 2:51. § (1) bekezdés a)-c) pontjait, és a 2:52. § (1) bekezdését jelölte meg.

[9] Keresetének indokolásaként előadta, hogy az 1. kereseti kérelem tekintetében fennállnak a megállapítási kereset alapfeltételei, mert tanulói jogviszonyban szakképesítést szerzett, amelynek tényét az alperes vitatta, és amely miatt hátrányos társadalmi megítélést váltottak ki az alperes közlései. Kétségbevonhatatlan tényként rögzítette, hogy felsőfokú jogi asszisztensi végzettséggel rendelkezik. Olyan állítást pedig soha nem tett, hogy a intézmény hallgatója volt. Álláspontja szerint az alperes mindenkit megtévesztett azzal, hogy a közgyűlésen kétségbe vonta végzettségét, vagyis azt, hogy akkreditációs képzés keretében felsőfokú jogi asszisztensi szaktanfolyamot végzett. Kiemelte: az alperes nem volt hajlandó megtekinteni a végzettségét igazoló dokumentumokat, ennek ellenére különböző közösségi portálokon tett bejegyzéseivel az iskolai végzettségét illetően hazugsággal vádolta, a vádak nyomán többen interpretálták az alperes közléseit. Álláspontja szerint a közgyűlésen tett kijelentéseivel az alperes megsértette a jóhírnevét, mert kétségtelen tényt tüntetett fel hamis színben. Az pedig, hogy sorozatosan a tanulmányaival összefüggésben őt hazugnak nevezte, a becsület védelméhez való jogát sértette meg. Álláspontja szerint a kifogásolt közlések nem minősíthetők politikai vitaként, illetve a szabad véleménynyilvánítás körébe tartozóként. A felperes rögzítette: soha nem állított mást, vagy többet iskolai végzettségét illetően, mint amivel valójában rendelkezett. A sérelemdíj összegének megállapításánál kérte figyelembe venni a jogsértés tárgyi súlyát, a jogsértés ismétlődését, és az alperes felróhatóságának súlyosságát.

[10] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Az 1. kereseti kérelem tekintetében előadta, hogy a megállapítási keresetnek a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 172. § (3) bekezdésében foglalt feltételei nem állnak fenn. Álláspontja szerint a felperes jogi asszisztensi szakképesítéssel rendelkezik. Előadta: a rendelkezésére álló információk és a felperestől származó közlések alapján kérdőjelezte meg, hogy a felperes „felsőfokú jogsegéd”, illetve felsőfokú jogi asszisztens képzettségű, illetve hallgatója volt a intézmény-nak. Álláspontja szerint maga a felperes tett a képzettségét illetően egymásnak ellentmondó nyilatkozatokat, ezzel igazolható az a közlés, hogy nem mondott igazat – ehhez képest az alperes közlései megfelelnek a valóságnak. Az alperes hivatkozott arra is, hogy a kifogásolt közlései politikai véleménynyilvánításnak minősülnek, közérdekű vitában kifejtett álláspontját jelentik, az alkalmazott és kifogásolt közlések a közügyek szabad vitatásával függnek össze, kifejezésmódjukban nem indokolatlanul bántóak, sértőek, ezért azokat a közszerelő felperesnek tűrnie kell. Kiemelte: az alpolgármester iskolai végzettsége közéleti kérdés, ezért közéleti vita tárgyát képezheti, közügynek minősül. Álláspontja szerint az általa kifejtettek a szabad véleménynyilvánítás részeként értékelhetők, úgy a közgyűlésen elhangzott, mind a Facebook bejegyzésben megjelenített álláspontok esetében. Politikai vita esetén a közszerelők egymásra tett kijelentéseit ennek megfelelően kell értékelni, annak részét képezi az is, ha a vitázó felek a másikat „hazugnak” nevezik. Rögzítette: a kérdés jogától és a kételkedéstől nem lehet eltiltani, a facebook bejegyzések nem becsületsértőek. Az alperes vitatta azt, hogy a felperes által megjelölt, az alperes személyes profilját nem tartalmazó bejegyzések tőle származnának, azok tartalmáért nem tehető felelőssé. A jogalap hiányára figyelemmel, vitatta a felperes által igényelt jogkövetkezmények alkalmazhatóságát. Külön vitatta a felperes sérelemdíj iránti igényét, utalva arra, hogy a felperes részéről őt több ízben érték szóban és írásban a perbelinél lényegesen súlyosabb támadások.

Az első- és másodfokú ítélet

[11] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetnek részben helyt adott. Megállapította, hogy az alperes a „csoportnév, város társaság és város társaság” közösségi oldalain tett bejegyzéseivel megsértette a felperes becsülethez való személyiségi jogát azzal, hogy a felperest hazugsággal vádolva azt állította, hogy a felperes a intézményl által, a intézményával kötött megállapodás alapján szervezett képzés keretében nem szerzett felsőfokú jogi asszisztensi szakképesítést. Megsértette a felperes becsülethez való személyiségi jogát továbbá azzal, hogy hazugsággal vádolva azt állította, hogy a felperes állítása szerint a intézményának hallgatója volt, és felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkezik – ezzel szemben a valóság az, hogy a felperes állítása az volt, hogy a intézményl által szervezett akkreditált képzésen felsőfokú jogi asszisztensi képesítést szerzett.

[12] Az elsőfokú bíróság az alperest eltiltotta e körben a további becsületsértést megvalósító magatartástól. Az elégtétel adása körében kötelezte, hogy 30 napon belül adjon elégtételt a felperesnek a „csoportnév, város társaság és város társaság” közösségi oldalán bocsánatkérés formájában oly módon, hogy az ítélet rendelkező részének a jogsértés megállapítására vonatkozó részét tegye közzé. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 400.000 forint sérelemdíjat. A pernyertesség-pervesztesség arányában kötelezte a feleket a le nem rótt kereseti illeték viselésére, és úgy rendelkezett, hogy a peres felek a perrel felmerülő költségeiket maguk viselik.

[13] Ítéletének indokolásában az 1. kereseti kérelmet elutasította, mert álláspontja szerint a megállapítási keresetnek a Pp. 172. § (3) bekezdése alapján nem állnak fenn a feltételei.

[14] Döntésének jogszabályi alapjaként ismertette az Alaptörvény és a Ptk. személyiségi jogok védelmére vonatkozó rendelkezéseit, a [Ptk. 2:43. § d) pont, 2:44. §, 2:45. § (1)-(2) bekezdés], valamint a Kúria PK 12. számú állásfoglalásában rögzítetteket. Az Alkotmánybíróság több határozatára utalva kiemelte, hogy a legmagasabb szintű védelemnek van helye a szabad véleménynyilvánítás körében a közügyekre vonatkozó, a közéleti szereplők közéleti tevékenységével kapcsolatos közlések tekintetében. Ismertette a véleménynyilvánítás, illetve a tényállítás elhatárolásának legfőbb szempontjait, illetve rögzítette, hogy az alperes helytállóan utalt arra, hogy a közszereplő felperes végzettsége, képzettsége közéleti vita tárgyát képezheti, mivel ezek összefüggésbe hozhatók a felperes közéleti tevékenységével.

[15] A 2. kereseti kérelem kapcsán az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperes közösségi bejegyzései már a közgyűlést megelőzően is tartalmazták, hogy a cégnév által akkreditált jogi asszisztensi képzésén vett részt, vagyis a felperes nem állította magáról, hogy a intézmény hallgatója volt. Összességében ugyanakkor arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperes következtetése a közölt tények alapján nem volt okszerűtlen, és miután kifejezőmódjában sem tekinthető indokolatlanul bántónak, sértőnek vagy megalázónak, a felperes jóhírnév sérelmének megállapítására irányuló kereseti kérelmét elutasította.

[16] A 3. kereseti kérelem kapcsán kiemelte, hogy az alperes nem bizonyította, hogy a felperes azt állította, hogy egyetemi hallgató lett volna, illetve, hogy egyetemi vagy főiskolai végzettséggel rendelkezik. Tényként állapítható meg ugyanakkor, hogy felsőfokú jogi asszisztens képesítése van. Rögzítette, hogy az alperesnek módja lett volna meggyőződni arról, hogy a felperes hol és milyen tanulmányokat folytatott, ezzel a lehetőséggel nem élt,

mégis kétségbe vonta a „csoportnév” elnevezésű közösségi portálon 2020. október 30-án tett bejegyzéseivel a felperes szakképesítését, illetve azt, hogy azt akkreditált képzés keretében szerezte, és azt állította, hogy a felperes a végzettségét illetően hazudott (23/F/4). 2021. május 16-án közölt azonos tartamú bejegyzésében az alperes megismételte ezen közlését (23/F/6), város társaság közösségi oldalán és saját facebook oldalán nevű megnevezésű írásban (23/F/17) mindezt szintén megismételte. Az elsőfokú bíróság az alperes által létrehozott és működtetett város társaság” portálon megjelent a felperest hazugsággal vádoló bejegyzések (23/F/7, 11, 13, 14) kifejezőmódjából arra következtetett, hogy ezek a bejegyzések az alperestől származtak. E tekintetben külön bizonyítás lefolytatását nem tartotta szükségesnek. Összességében a 3. kereseti kérelmet megalapozottnak találta, mert a hazugság vádja álláspontja szerint alkalmas volt a felperes becsület védelméhez fűződő személyiségi jogának megsértésére.

[17] A megállapított jogsértések tekintetében megalapozottnak találta a felperes által igényelt jogkövetkezményeket annyiban, hogy eltiltotta az alperest a további jogsértéstől, és bocsánatkérésre kötelezte a „csoportnév”, város társaság”, valamint város társaság közösségi oldalain (4. és 5. kereseti kérelem).

[18] Az elsőfokú bíróság a sérelemdíj iránti követelést részben találta alaposnak, annak összezszerúsége megállapításánál alkalmazta a Ptk. 2:52. § (3) bekezdésében rögzített szempontokat. Mérlegelése során értékelte, hogy a becsületsértő közlések különböző közösségi oldalakon jelentek meg, az alperes nem kívánt meggyőződni a valós tényekről, kétségbe vonta az okirattal bizonyított tényeket. Mindezekre figyelemmel, tekintettel a jogsértés tárgyi súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, 400.000 forint sérelemdíjat talált arányosnak a megállapított jogsértéssel, ezt meghaladóan a sérelemdíjra vonatkozó keresetet elutasította (6. kereseti kérelem).

[19] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, megfellebbezett rendelkezéseit megváltoztatta, és a keresetet elutasította. A felperest kötelezte az elsőfokú perköltség megfizetésére, mellőzte az alperest az elsőfokú eljárási illeték megfizetésére kötelező rendelkezést. A felperest kötelezte a le nem rótt első- és másodfokú eljárási illeték megfizetésére.

[20] Megalapozottnak találta az alperesnek azon kifogását, hogy az elsőfokú bíróság a perfelvételi szakot indokolatlanul elhúzta, és nem alkalmazott kellően hatékony eszközöket az eljárás mielőbbi befejezése érdekében. Ugyanakkor rögzítette, hogy mindezeknek az ítéletáblának a jogvita érdemét illető eltérő álláspontja miatt, érdemben nincs jelentősége.

[21] A másodfokú bíróság rögzítette, hogy a felperes fellebbezésének hiányában az elsőfokú bíróságnak a keresetet részben elutasító döntése jogerőre emelkedett, ezért kizárólag az elsőfokú bíróság által érdemben alaposnak talált kereseti kérelmekkel foglalkozott. Ennek során rögzítette, hogy a peres felek egyaránt közszereplőnek minősülnek, a felperes a fellebbezéssel érintett közlések tekintetében abban látta megvalósulni a jogsértést, hogy az alperes az iskolai végzettségét illetően, az ő nyilatkozatait értékelve, őt hazugnak nevezte.

[22] Kiindulópontként rögzítette, hogy a felperes által kifogásolt, és az elsőfokú bíróság által jogsértőnek minősített közlések (az állított képzés keretében nem szerzett felsőfokú jogi asszisztensi szakképesítést; a intézmény hallgatója volt, és felsőfokú végzettséggel rendelkezik) összekapcsolódnak, és amennyiben a „hazug”, illetve az „hazudik” kifejezések mögötti tartalom valósága –a felperes milyen iskolai végzettséggel rendelkezik, azt melyik intézmény képzésében és mely időpontban szerezte meg -, bizonyítható tény, miként az is, hogy a felperes ezzel kapcsolatban állított-e valótlanúságot. A bizonyíthatóságra figyelemmel az alperesi közlések nem tekinthetők véleménynek, hiszen a tényállítás és a véleménynyilvánítás elhatárolásának legfőbb szempontja a bizonyíthatóság kérdése, a

sérelmezett közlések tényre vonatkoztak, amelyek pontos tartalma bizonyítás útján tisztázható – itt tehát tényállítások történtek.

[23] Mindehhez képest a másodfokú bíróság kiemelte, hogy valótlan tényállításhoz a jogszabályok alapján a jóhírnév megsértése kapcsolódhat, a felperes viszont a fellebbezéssel érintett közlések tekintetében a becsülethez fűződő személyiségi joga megsértésének megállapítását kérte. Miután a kifogásolt kitételek tényállítások voltak, ezért ezt a jogi álláspontot a másodfokú bíróság tévesnek minősítette. Az pedig, hogy a közlések megvalósítottak-e jóhírnév-sértést, a perben eljáró bíróságok az érdemi döntés, másrészt a felülbírálati jogkör korlátai [Pp. 342. § (1) (3) bekezdése, 370. § (1) bekezdése] miatt nem vizsgálhatták. A másodfokú bíróság rögzítette, hogy anyagi pervezetésnek ebben a körben nem volt helye, mert nem álltak fenn a Pp. 237. § (3) bekezdés a)-c) pontjaiban foglalt feltételek. A felperes tisztában volt az előadott tényállás alapján a felmerülő anyagi jogi jogszabályhelyekkel. Ehhez képest a fellebbezéssel érintett kereseti kérelmek kapcsán nem volt jelentősége, hogy a felperes pontosan milyen iskolai végzettséggel rendelkezett, azt milyen képzés keretében és mikor szerezte. Szükségtelennek minősítette ezért a másodfokú bíróság annak vizsgálatát, hogy megalapozottan vitatta-e az alperes, hogy a perben megnevezett közösségi portálokon, oldalakon megjelent közlések tőle származtak-e, ezért az ítélet tábla mellőzte az erre vonatkozó megállapításokat a tényállásból.

[24] A másodfokú bíróság ugyanakkor azt is kifejtette, hogy a fellebbezéssel érintett kereseti kérelmek abban az esetben sem lennének alaposak, ha a támadott közlések véleménynyilvánításnak minősülnének. Kifejtette: véleménynyilvánítás esetében akkor lehet személyiségi jog megsértését megállapítani, ha a közlés túllépi a szabad véleménynyilvánításhoz való jog alkotmányos határait, ha minden ténybeli alapot nélkülözően tartalmaz elmarasztaló értékítéletet, vagy a kifejezésmódjában indokolatlanul bántó, sértő, megalázó. Önmagában a kedvezőtlen vélemény, értékítélet nem elegendő a jogsértés megállapításához, még akkor sem, ha egyébként téves, vagy helytelen. Utalt a másodfokú bíróság arra is, hogy közszereplő esetében a szabad véleménynyilvánítás jogának határai az átlagosnál tágabban vonhatóak meg, a közszereplő tevékenységét érintő véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat önmagában akkor sem alapoz meg személyiségi jogi védelmet, ha túlzó és felfokozott. Az alperes által használt, és a politikusok közötti kommunikációban a jelenben megszokottá vált a „hazudik” kifejezés alkalmazása, ezért a közvélemény számára önmagában ez a kifejezés nem minősül indokolatlanul bántónak, megalázónak, ezért nem alkalmas a felperes becsülethez fűződő személyiségi jogainak megsértésére, hiszen a közvélemény a politikusok közötti vitákat, azok tartalmát megfelelően tudja értékelni.

Felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[25] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú ítélet hatályában fenntartását kérte. Másodlagosan azt igényelte, hogy amennyiben a Kúria megítélése szerint az alperes által kifejtett hamis tényállítások publikálása nem illeszthető bele a véleménynyilvánítás körébe (és ezáltal a becsületsértés törvényi tényállásába), a Kúria „diszkreditációs joga alapján” állapítsa meg, hogy az alperes megvalósította a jóhírnév sérelmét [Ptk. 2:45. § (2) bekezdése]. Harmadlagosan kérte, hogy amennyiben a Kúria úgy ítéli meg, hogy a fellebbezési eljárás során nem elvárható jogi súllyal értékelte a másodfokú bíróság az alperes jogsértései esetében a súlyos gondatlanságot, az öncélúságot, a

rosszhiszeműséget, a magatartás felróhatóságát, akkor a másodfokú ítéletet a Kúria helyezze hatályon kívül, és rendeljen el új eljárást a bizonyítékok adekvát feltárása és annak értékelése érdekében.

[26] A felperes megsértett jogszabályként hivatkozott a Ptk. 1:4 §-ára, a 2:44. § (1) bekezdésére, a 2:45. § (1)-(2) bekezdésére, a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a)-c) pontjaira.

[27] Kérelmében a felperes kiemelte, hogy az alperes „véleménybe formált, jogsértő hamis tényállítási bejegyzéseket” tett ismétlődő módon. Kiemelte, hogy az alperes magatartásának felróhatóságát erősíti az, hogy az iskolai végzettségre vonatkozó dokumentumokat megismerhette volna, de az erre vonatkozó felajánlással nem élt, ismétlődően megjelenítette hamis vádjait.

[28] A felperes fenntartotta azon álláspontját, hogy noha az alperes közlései burkolt hamis tényállítást is tartalmaznak, alapvetően hamis véleménynyilvánításnak minősülnek, amelyben az indokoltnál sértőbb, megalázóbb kifejezésmód érvényesül. A felperes kiemelte azt is, hogy noha az alperes tisztában volt azzal, hogy burkolt tényállításai hamisak, és perbeli bizonyítására még csak kísérletet sem tett, noha a bizonyítási teher őt terhelte. A felperes kiemelte az Alkotmánybíróság gyakorlatából azokat a megállapításokat, hogy a bizonyíthatóan hamis tények nem állnak alkotmányos védelem alatt, azokat még közszereplőként sem köteles eltűnni. A felperes szerint az alperes ellene öncélú, személyeskedő, sértő, lejárató kampányt indított, őt hazuggá stigmázta, magatartása megtorlásra, bosszúállásra, revánsra irányult. „Minden alap nélküli elégtétel körében valósította meg velem szemben a becsületsértés és/vagy jóhírnév megsértésének alapját képező ismétlődő bejegyzéseivel.”

[29] A felperes nem értett egyet a „hazudik” kifejezésnek a másodfokú bíróság által történő értékelésével. A „hazudik” kifejezés tartalmaként azt rögzítette, hogy aki hazudik, az a valóságtól szándékosan eltérő kinyilatkoztatást tesz. Kihangsúlyozta, hogy az alperes az adott esetben egyáltalán nem járt el jóhiszeműen, sőt kifejezetten rosszhiszemű magatartást tanúsított. A felperes szerint kétséget kizáróan megállapítható, hogy az alperes hamis tényállításaival, véleménynek minősülő közléseinek valóságtartalmának hiányával, az indokoltnál sértőbb, lealázóbb, személyeskedőbb véleményével megsértette személyiségi jogait, emberi méltóságát.

[30] Felülvizsgálati kérelmében az őt ért alperes általi támadásoknak tudta be azt, hogy 2022-ben felmentették alpolgármesteri pozíciójából.

[31] Az alperes ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte, annak helyes indokai alapján, a felülvizsgálati kérelemben foglalt jogi álláspontot megalapozatlannak minősítette. Megismételte azon álláspontját, hogy a peres felek közszereplők, köztük politikai vita zajlott, amely kapcsán az általa kifejtett véleményt a személyével kapcsolatban a felperes tűnni köteles. Az alkalmazott kifejezések azok megfogalmazási módjában nem voltak indokolatlanul bántóak, sértőek, vagy megalázóak. Azok kapcsán a felperes érdemben nem hivatkozhat emberi méltóságának megsértésére sem, mert nem érintették az emberi méltóság korlátozhatatlan magját, nem valósították meg az emberi státusz nyilvánvaló és súlyos becsmérlését.

A Kúria döntése és jogi indokai

[32] A felperes felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint alaptalan.

[33] A felülvizsgálat a megelőző eljáráshoz kapcsolódó rendkívüli, korlátozottan igénybe vehető fellebbezési perorvoslat, melynek kizárólag jogszabálysértésre hivatkozással alapítottan van helye. Rendkívüli jogorvoslati jellegéből következően funkciója a kérelmet előterjesztett fél által állított jogsérelem elbírálása, és megalapozottsága esetén annak orvoslása.

[34] A Pp. 423. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálat során a felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő, illetve a kúriai határozattól jogkérdésben való eltérő voltát. A (2) bekezdés szerint a felülvizsgálat a jogerős ítélet meghozataláig bekövetkezett és a jogerős ítélettel elbírált tényekre terjedhet ki.

[35] A Pp. 405. § (1) bekezdése értelmében a törvény eltérő rendelkezése hiányában a felülvizsgálati eljárás során a Kúria az e fejezetben foglalt eltérésekkel a fellebbezésre vonatkozó szabályok alkalmazásával jár el. Ennek megfelelően alkalmazandó a felülbírálati jogkör tekintetében a Pp. 370. § (1) bekezdése, amely meghatározza a felülbírálati jogkör korlátait. Az adott esetben ehhez képest nem hagyható figyelmen kívül az a körülmény, hogy az elsőfokú bíróság a jogalap körében a megállapításra irányuló, a felperes iskolai végzettségének deklarálását célzó kereseti kérelmet, továbbá a jóhírnév megsértésére irányuló kereseti kérelmet elutasította, és ezen rendelkezéssel szemben a felperes fellebbezéssel nem élt – ebből következően ezek a rendelkezések a felülvizsgálati eljárásban már nem voltak támadhatóak. Ebből következően a Kúria a felülvizsgálati eljárás során kizárólag annak vizsgálatára szorítkozhatott, hogy a másodfokú bíróság jogszabályt sértett-e akkor, amikor a felperesnek a becsület védelméhez fűződő joga megsértésére irányuló kereseti kérelmét elutasította, és ehhez képest az igényelt jogkövetkezményeket sem alkalmazta. A Kúria csak azt vizsgálhatja, hogy a felülvizsgálati kérelemben a felperes által megjelölt jogszabályokat a másodfokú bíróság megsértette-e, vagy sem.

[36] Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jóhírnévét tiszteletben tartsák. A IX. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. A (4) bekezdés szerint a véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére.

[37] A Ptk. 2:42. § (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét, így különösen a magán- és családi élet, az otthon, a másokkal való – bármilyen módon, illetve eszközzel történő – kapcsolattartás, és a jóhírnév tiszteletben tartásához való jogát szabadon érvényesíthesse, és hogy abban őt senki ne gátolja. A (2) bekezdés szerint az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak.

[38] A Ptk. 2:43. § d) pontja szerint a személyiségi jogok sérelmét jelenti különösen a becsület és a jóhírnév megsértése.

[39] A Ptk. 2:44. § (1) bekezdése szerint a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja, azonban az nem járhat a magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével. A (2) bekezdés szerint a közéleti szereplőt a közügyek szabad vitatásának körén kívül eső közléssel, vagy magatartással szemben nem közéleti szereplővel azonos védelem illeti meg. A (3) bekezdés szerint nem minősül közügynek a közéleti szereplő magán- vagy családi életével kapcsolatos tevékenység, illetve adat.

[40] Az adott esetben nem volt vitatott, hogy mindkét peres fél közéleti szereplőnek minősül, önkormányzati képviselőként, illetve a felperes alpolgármesterként is. A felperes iskolai végzettségének kérdése nem tartozik a kivételt jelentő magán- és családi életéhez, az közügynek minősül.

[41] A Ptk. 2:45. § (1) bekezdése szerint a becsület megsértését jelenti különösen a más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás. A (2) bekezdés szerint a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, és e személyre sértő, valótlan tényt állít vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel.

[42] Az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) a 12188/06. számú határozatában (Csánics v. Magyarország) kiemelte, hogy különbséget kell tenni a tényállítások, és az értékítéletek között abban a tekintetben, hogy míg a tények fennállása bizonyítható, addig az értékítéletek valóságtartalmának bizonyítását előíró követelmény teljesítése általában lehetetlen, és az ilyen követelmény előírása sérti a véleménynyilvánítás szabadságát. Az ítélezési gyakorlat ezt a kérdést az ún. bizonyíthatósági teszt alapján tudja eldönteni. Ennek megfelelően tény az a múltban vagy a jelenben létező állapot, történet vagy cselekvés, amelynek valósága bizonyítható vagy cáfolható, míg a vélemény, értékítélet az, amelynek valóságtartalma nem bizonyítható, amelyhez a valóság kritériuma nem kapcsolható.

[43] Az Alkotmánybíróság egyik határozatában elvi jelentőséggel rögzítette, hogy a nyilvános közlés megítélése során elsőként arról szükséges dönteni, hogy az adott közlés a közügyekben való megszólalást, közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükröz-e, vagyis a közügyek szabad vitatásával áll-e összefüggésben. Ennek megítéléséhez elsődlegesen a közlés megjelenésének módját, körülményeit, és a vélemény tárgyát, kontextusát szükséges figyelembe venni. A közlést illetően vizsgálni kell a médium típusát, a közlés apropóját adó eseményt, illetve az arra érkező reakciókat, és az adott közlésnek ebben a folyamatban játszott szerepét. További szempontként szükséges értékelni a kijelentés tartamát, stílusát, illetve a közlés aktualitását, valamint célját. Amennyiben e körülmények értékelésével az állapítható meg, hogy a közlés a közügyek szabad vitatását érinti, úgy a közlés automatikusan a véleménynyilvánítási szabadság nyújtotta magasabb szintű oltalmat élvezi. Hasonló szempontok alapján kell ezt követően arról dönteni, hogy a közlés értékítéletnek vagy tényállításnak minősül-e. A véleménynyilvánítás gyakorlásának korlátai a közügyeket érintő kérdésekben a szerint különböznek, hogy az adott közlés értékítéletnek, avagy tényállításnak minősülnek. A vélemény szabadság nemcsak bizonyos felfogások vagy eszmék, hanem magának a véleménynyilvánításnak a lehetősége előtt nyit szabad utat. Ebből következik, hogy a közügyeket érintő értékítéletek szabad folyása biztosított, hiszen a tényállításokkal szemben az értékítéletek közös sajátossága, hogy igazságtartalmuk nem ellenőrizhető és nem igazolható. {Alkotmánybíróság 13/2014. (IV. 18.) AB határozat, indokolás [39-40]}

[44] Az adott esetben a korábbiak szerint egyértelműen közügyről van szó, a felperes iskolai végzettségét illetően, így ebben az esetben a véleménynyilvánítás a szólás- és sajtószabadság legbensőbb védelmi köréhez tartozik.

[45] Az Alkotmánybíróság egy másik határozatában azt is kinyilvánította, hogy a közügyek megvitatása körében elhangzó véleménynyilvánítás, és a rávonatkozó védelem fókuszában elsődlegesen nem a szólással érintett személyek státusza áll, hanem az, hogy a megszólaló valamely társadalmi, politikai kérdésben fejtette ki a nézeteit. A véleménynyilvánítás szabadsága az értékítéletet kifejező, az egyén személyes meggyőződését közlő megszólalásokra attól függetlenül kiterjed, hogy a vélemény értékes vagy értéktelen, helyes vagy helytelen, tiszteletre méltó vagy elvetendő. A tényállítást tartalmazó megnyilvánulások szintén részei a szólásszabadságnak. Egyrészt valamely tény közlése is kifejezhet személyes véleményt, másrészt tényközlések nélkül a véleményformálás is

ellehetetlenülne. A szólás- és sajtószabadság határainak megvonásánál mindazonáltal indokolt különbséget tenni az értékítéletek és tényállítások védettsége között. Míg a vélemények esetében a hamisság bizonyítása értelmezhetetlen, addig a bizonyíthatóan hamis tények önmagukban nem állnak alkotmányos védelem alatt. A politikai véleménynyilvánítás fokozott védelme mind a közügyekben megfogalmazott értékítéletekre, mind pedig a közügyek körébe tartozó tényállításokra vonatkozik. A tények közlése tipikusan a vélemények alapja, ezért még az alkotmányos értékkel egyébként nem bíró, utóbb hamisnak bizonyult tények esetében is indokolt, hogy a jogi felelősségre vonás során a felróhatóság, és az esetleges joghátrányok mértékének meghatározása körében figyelembe vegyék a közéleti viták minél szabadabb folyásának érdekét. {Alkotmánybíróság 7/2014. (III. 7.) AB határozat, indokolás [45] [47-48-49-50]}

[46] A Kúria is több esetben foglalkozott a véleménynyilvánítás, illetve a tényállítás elhatárolásával. Ennek kapcsán megállapította, hogy a jóhírnév sérelmét általában a valótlan, és a közfelfogás szerint sértő tény állítása, híresztelése, hamis színben való feltüntetése, a becsület sérelmét pedig a tényektől függetlenül önkényesen alkotott, a más személyét kifejezőmódjában is indokolatlanul bántó (becsmérlő, megalázó) vélemény okozza. Ennek eldöntéséhez fel kell tární a közlések valós tartalmát, amelynek során a Kúria PK 12. számú kollégiumi állásfoglalás alapján a kijelentéseket a maguk egészében kell vizsgálni, a kifejezéseket pedig nem formális megjelenésük, hanem valós tartalmuk szerint, a szavak általánosan elfogadott jelentését alapul véve kell figyelembe venni. (Kúria Pfv.IV.21.504/2018/3. és Pfv.IV.21.828/2019/6.)

[47] Mindezen szükségszerű elhatárolás következményeként a Kúria nem fogadta el a felperes azon jogi álláspontját, hogy a vitatott kitételek egyidejűleg valótlan tényállítások, és vélemények lennének („hamis tényállítás, és annak személyes és önkényes véleményben történő interpretálása”). Itt is hangsúlyozni szükséges, hogy a Kúria nem terjeszkedhet túl a felülvizsgálat tényleges lehetséges keretein, azaz az adott esetben kizárólag az vizsgálható, hogy a becsület védelméhez fűződő jog megsértésének megállapítására irányuló kereseti kérelmeket a másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül utasította-e el.

[48] A régi Pp. (1952. évi III. törvény) alapján kialakult ítélkezési gyakorlat valóban lehetőséget nyújtott a bíróságok számára arra, hogy amennyiben kifogásolt kitételek esetében a keresetben érvényesítettől eltérő jogcímen tartja megállapíthatónak a jogsértés megvalósulását, akkor az igény elbírálásánál az eredetileg érvényesítetthez képest más jogcímre „térjen át”, a jelen perre irányadó 2016. évi CXXX. törvény azonban ilyen „áttérésre” nem ad lehetőséget a bíróságok számára. Ilyen módon nem teljesíthető a felperes másodlagos felülvizsgálati kérelme, amely arra irányult, hogy amennyiben a Kúria azt állapítaná meg, hogy a vitatott kitételek nem a becsület védelméhez fűződő jogot sértik, akkor állapítsa meg a jóhírnév megsértését. Erre akkor sincs lehetőség, ha az alperes ténylegesen nem valós kijelentéseket tett a felperes iskolai végzettségéről.

[49] A Kúria mindezekből következően csak azt vizsgálhatta, hogy felperes által kifogásolt kitételek, amelyek arra vonatkoztak, hogy a felperes nem mondott, illetve nem mond igazat az iskolai végzettségét illetően („hazug”, „hazudik”), véleményként sértik-e a felperes becsület védelméhez fűződő személyiségi jogát.

[50] A Kúria szerint a másodfokú bíróság helytállóan hivatkozott a kialakult ítélkezési gyakorlatra, amelynek legfőbb elemeit a jogszabály szövege magában foglalja, vagyis arra, hogy a véleménynyilvánítás sértő jellege akkor állapítható meg, ha az kifejezőmódjában indokolatlanul bántó, sértő, vagy megalázó (BH.1993.89. jogeset, BH.2003.407. jogeset). A Kúria szerint helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság azt, hogy a kijelentések jellegének megítélésénél figyelembe kell venni azt, hogy közügyről, politikai vitáról van szó. Közéleti szereplők egymás közötti vitájában gyakran, szinte általánosan előfordul az, hogy

kétségbe vonják egymás szavahihetőségét. A közvélekedés számára a „hazudik”, illetve a „hazug” kifejezések valóban nem minősülnek gyalázkodásnak, a Kúria szerint sem.

[51] Az Alkotmánybíróság azt is rögzítette, hogy a közhatalmat gyakorló személyeket, és a közszereplő politikusokat is megilleti a személyiségvédelem, ha az értékítélet a személyüket nem a közügyek vitatása körében nem közéleti tevékenységükkel, hanem magán- vagy családi életükkel kapcsolatban érinti. Indokolt lehet a polgári jogi felelősségre vonás abban a szűk körben is, amikor a megfogalmazott vélemény az érintett személy emberi státuszának teljes nyilvánvaló, és súlyosan becsmérő tagadásaként nem az új Ptk. 2:43. §-ában foglalt személyiségi jogokra, hanem a 2:42. §-ában foglalt emberi méltóság korlátozhatatlan aspektusába ütközik. {7/2014. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [62]}

[52] A Kúria szerint az adott esetben a kifogásolt kitételek szövegösszefüggésükben sem jelentik a felperes emberi méltóságának sérelmét, a közlés nem tekinthető gyalázkodásnak. Az alperes nem vonta kétségbe a felperes emberi mivoltát.

[53] Mindezen körülményekre tekintettel a Kúria szerint a jogerős ítélet megalapozottan utasította el a felperesnek a becsület védelméhez fűződő joga megsértésének megállapítására irányuló kereseti kérelmeit. A kereset jogalapjának ilyen módon megállapított hiányára figyelemmel, az igényelt jogkövetkezmények (további jogsértéstől való eltiltás, elégtétel adása, sérelemdíj) alkalmazására nem kerülhet sor.

[54] Szükségesnek tartja rögzíteni a Kúria, hogy jelen döntésével nem abban a kérdésben foglalt állást, hogy az alperes megalapozott közléseket tett-e a felperes iskolai végzettségéről, csupán arról határozott, hogy a felülvizsgálati kérelem a becsület megsértése megállapítására irányulóan a felperes által megjelölt jogszabályok alapján nem volt alapos.

[55] A felperes megsértett jogszabályként hivatkozott a Ptk. 1:4. §-ára is. Ennek (1) bekezdése szerint ha e törvény eltérő követelményt nem támaszt, a polgári jogi viszonyokban úgy kell eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. A (2) bekezdés szerint felróható magatartására előnyök szerzése végett senki nem hivatkozhat. A (3) bekezdés szerint a másik fél felróható magatartására hivatkozhat az is, aki maga felróhatóan járt el. A felperes ezen megsértett jogszabályhely tekintetében, keresetében indokolást nem fejtett ki. Az 1/2017. PJE határozat alapján az új Pp. esetében is alkalmazandó 1/2016. (II. 15.) PK vélemény szerint a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés, és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Mindezek bármelyikének hiánya, a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasítását eredményezi. Miután ebben a körben a felperes konkrét indokolást nem fejtett ki, ezen jogszabályhely megsértését a Kúria érdemben nem vizsgálhatta.

[56] Mindezekre figyelemmel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet nem sérti a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat, és a felülvizsgálati eljárás megengedett keretein belül vizsgálódva, ezért a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Alkalmazott jogszabályok és joggyakorlat

[57] Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdés, IX. cikk (1) (4) bekezdés
2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. § (1)-(2) bekezdés, 2:43. § d) pont, 2:44. § (1)-(2) bekezdés,
2:45. § (1)-(2) bekezdés
2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 370. § (1) bekezdés, 423. § (1) bekezdés
PK 12. számú állásfoglalás

A döntés elvi tartalma

[58] A felülvizsgálati eljárás során a Kúria minden esetben a kérelemhez kötöttség elve alapján jár el, a kereseti kérelmek vizsgálata során a korábban jogerősen elutasított jogcímen nem dönthet a kereset megalapozottságáról. A keresetben vitatott kijelentések esetében minden esetben vizsgálni szükséges, hogy tényállításról vagy véleménynyilvánításról van szó. Véleménynyilvánítás esetében a becsület védelméhez fűződő jog megsértése akkor állapítható meg, ha a kifejtett vélemény kifejezőmódjában indokolatlanul bántó, sértő, megalázó, közéleti szereplő esetében sérti annak emberi méltóságát.

Záró rész

[59] A Kúria a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes felperest az alperesnek a felülvizsgálati eljárással kapcsolatban a jogi képviselője munkadíjával felmerült felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére. Az alperes az igényelt összeget konkrétan nem határozta meg, ezért azt a Kúria a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdés alapján mérlegeléssel 30.000 Ft + ÁFA összegben állapította meg.

[60] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték összegét a Kúria az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése alapján állapította meg. Megfizetésére a pervesztes felperest kötelezte.

[61] Tájékoztatja a felperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetnie, megfizetés során közleményként fel kell tüntetni: a Kúria megnevezését, a Kúria e határozatának ügyszámát és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

[62] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét a Pp. 405. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2024. február 28.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró, Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró